

## از قعر خزر تا اوج زحل

از قعر خزر تا اوج زحل (azqafr-exa.zar.ti.owj-e.zo.hal) کتابی درباره پیوندهای فارسی تاجیکی و آذری نوشته دکتر ولی صمد. این کتاب که با پیش گفتاری از ولی صمد آغاز می شود، در پنج باب تدوین یافته است. باب یکم «از قعر خزر تا اوج زحل»، باب دوم «هوا خواهند کل اهل شروانش»، باب سوم «درد و آرمان تاجیکان در ملانصرالدین تفلیس»، باب چهارم ادیب آذری، باغبان نهال تمدن تاجیک» و باب پنجم «قفقاز مرا به جای جان خواهد بود» نام دارد. کتاب بر پایه اسناد و مدارک فراوانی نوشته شده و نتایج علمی جالبی گرفته است. از قعر خزر تا اوج زحل در ۱۹۹۲م در دوشنبه به چاپ رسیده است.

### قبادیانی

#### “Аз қаъри Ҳазар то авҷи Зухал”

“Аз қаъри Ҳазар то авҷи Зухал” китобе дар бораи пайвандҳои форсӣ-тоҷикӣ ва озарӣ, навиштаи Валӣ Самад. Ин китоб, ки бо пешгуфторе аз Валӣ Самад оғоз мешавад, дар панҷ боб тадвин ёфтааст. Боби якум “Аз қаъри Ҳазар то авҷи Зухал”, боби дувум “Ҳаво хоҳанд кулли аҳли шарвонаш”, боби сеvум “Дарду ормони тоҷикон дар Мулло Насриддини Тифлис”, боби чорум “Адиби озарӣ, боғбони ниҳоли тамаддуни тоҷик” ва боби панҷум “Қафқоз маро ба ҷои ҷон хоҳад буд” ном дорад. Китоб бар пояи аснод ва мадорики фаровоне навишта шуда ва натоиҷи илмӣ ҷолибе гирифтааст. “Аз қаъри Ҳазар то авҷи Зухал” дар 1992 дар Душанбе ба ҷоп расидааст.

#### Қубодиёни

Донишномаи адаби форсӣ. Адаби форсӣ дар Осиёи Миёна. – Тоҳрон:  
Интишороти вазорати фарҳанг ва иршоди исломӣ, 1380, ҷ. 1,  
саҳ. 98.